

Słownik filozofów polskich, pod red. Bolesława Andrzejewskiego i Romana Kozłowskiego, Poznań 1999, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, ss. 228

„Słownik filozofów polskich” pod redakcją Bolesława Andrzejewskiego i Romana Kozłowskiego wydało Wydawnictwo Fundacji Humaniora w Poznaniu 1999 r., nakładem Instytutu Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prezentowaną książkę bierze się do ręki z nadzieją, że będzie leksykonem, dającym kompendium informacji o polskich filozofach. Jeśli przekartkujemy słownik, przekonamy się, że nie ma w nim jednak haseł z nazwiskami takich polskich filozofów, jak np.: Jan Bocheński, Maria i Stanisław Ossowsky, Barbara Skarża, Karol Wojtyła. Redaktorzy założyli i w słowie wstępnym uprzedzają o tym czytelników, iż nie oferują kompletnego wykazu haseł, a tylko pewien wybór. Warunkiem umieszczenia hasła w słowniku było wymaganie skierowane wobec

współczesnych filozofów, by tytuł profesorski był przez nich otrzymany przed 1994 r. Nie był to jedyny warunek obecności w słowniku. Hasła słownika są często biografiami, przygotowanymi przez samych zainteresowanych, stąd objętość haseł i ich zawartość treściowa są bardzo zróżnicowane. Redaktorzy słownika zastrzegają, że jeśli nie znaleziono autora hasła dotyczącego filozofa nieżyjącego już, to hasło to nie jest obecne w słowniku.

Prezentowany „Słownik filozofów polskich”, pomimo swojej założonej niekompletności może być jednak znakomitym źródłem poszukiwań lekturowych i bibliograficznych. Można mieć nadzieje, że redaktorzy pracują nad rozszerzonym i uzupełnionym nowym wydaniem swojej pracy.

Urszula Moskalik

Bibliografia historii wychowania (druki zwarte wydane w Polsce w latach 1998-1999)

Albański L., *Spoleczno-pedagogiczna działalność Towarzystwa Gniazd Sierocych i Wiosek Kościuszkowskich*, Jelenia Góra 1999, ss. 198;

Alma Mater Poznaniensis: w 80 rocznicę utworzenia Uniwersytetu w Poznaniu, pod red. Hausera P., Jasińskiego T. i Topolskiego J., Poznań 1999, ss. 302;

Ars Edukandi, T. 1, Gdańsk 1998, ss. 248;

Bartnicka K., *Wychowanie patriotyczne w szkołach Komisji Edukacji Narodowej*, Warszawa 1998, ss. 247;

Bąk L., *Dzieje szkoły średniej w Wąlczu: od kolegium jezuickiego do Liceum Ogólnokształcącego (1665-1995)*, Inowrocław 1998, ss. 592;

Bereźnicki F., *Hasła „nowej szkoły” w dydaktyce Drugiej Rzeczypospolitej*, Toruń 1998, s. 197;

Białobłocki A., *Nauczyciele Gimnazjum i Liceum Świętej Marii Magdaleny w Poznaniu: 1793-1996*, Poznań 1998, ss. 88;

Bieńkowski T., *Jan Amos Komeński o nauczaniu i wychowaniu*, Pułtusk 1998, ss. 95;

Bogdan Suchodolski, *Pedagog-humanista-uczony*, pod red. Stopińskiej-Pająk A., Katowice 1998;

Bojko K., *Działalność duchowieństwa katolickiego w Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1921-1939*, Legnica 1998, ss. 280;

Brynkus J., *Bohaterowie dziejów polskich w podręcznikach szkolnych XIX wieku*, Kraków 1998, ss. 280;

- Bybluk M., *Przemiany edukacji w Rosji u schyłku XX wieku. Studia i szkice historyczno-pedagogiczne*, Toruń 1998, ss. 216;
- Chachaj M., *Związki kulturalne Sieny i Polski do końca XVIII wieku: staropolscy studenci i podróżnicy w Sienie, Sienieńczycy i ich dzieła w Polsce*, Lublin 1998, ss. 264;
- Charitas. *Miłosierdzie i opieka społeczna w ideologii, normach postępowania i praktyce społeczności wyznaniowych w Rzeczypospolitej XVI-XVII wieku*, pod red. Augustyniak U. i Karpińskiego A., Warszawa 1999, ss. 264;
- Choińska E., *Z dziejów oświaty w Polsce – Państwowy Instytut Robót Ręcznych (1923-1950)*, Warszawa 1998, ss. 288;
- Chojnacki J., *Bronisław Chojnacki 1895-1955: pedagog-społecznik-polityk*, Sierpc 1998;
- Daszkowski E. A., *Szkola Wilków Morskich*, Szczecin 1998, ss. 84;
- Dekański D. A., *Początki zakonu dominikanów prowincji polsko-czeskiej: pokolenie św. Jacka w zakonie*, Gdańsk 1999, ss. 319;
- Doppke J., *Katechizacja w Polsce 1945-1990*, Pelplin 1998, ss. 248;
- Dormus K., *Rozwój form wychowania estetycznego i nauczania rysunku w Krakowie w latach 1850-1914*, Warszawa 1998, ss. 255;
- Duda J., *Słownik biograficzny nauczycieli Śląska Opolskiego*, Opole 1999, ss. 104;
- Edukacja młodego pokolenia Polaków i Ukraińców w kontekście integracji europejskiej. Nadzieje i zagrożenia*, pod red. Kuchy R. i Kłosa E., Lublin 1998, ss. 483;
- Epsztein T., *Edukacja dzieci i młodzieży w polskich rodzinach ziemiankich na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w II poł. XIX w.*, Warszawa 1998, ss. 233;
- Flaga J., *Formacja i kształcenie duchowieństwa zakonnego w Rzeczypospolitej w XVII i XVIII wieku*, Lublin 1998, ss. 364;
- Fliśniński J., *Szkoły białskie w XVII-XX wieku: monografia I Liceum Ogólnokształcącego im. J.I. Kraszewskiego*, Biała Podlaska 1998, ss. 301;
- Franciszkanie w Polsce XVI-XVIII wieku. cz.1*, pod red. Gapskiego H. i Napiórkowskiego C. S., Niepokalanów 1998, ss. 392;
- Froch W., *Dzieje Szkoły Lubelskiej przy kościele parafialnym św. Michała w XV-XVIIIw.*, Lublin 1999, ss. 119;
- Gąsior R., *Szkola Sióstr Prezenteń w Krakowie w latach 1627-1918*, Lublin 1998, ss. 450;
- Gogolewski E., *Szkolnictwo polskie we Francji (1833-1990)*, przekład z francuskiego: Kaufman S. i Łukaszewicz J., Wrocław 1998, ss. 250;
- Historia wychowania: wybór źródeł. Cz. 3, Odrodzenie*, wybór i oprac. Możdżeń S. I., Kielce 1998, ss. 170;
- Historia wychowania w XX wieku. Dorobek i perspektywy*, pod red. Gumuły T., Krasuskiego J., Majewskiego S., Kielce 1998, ss. 610;
- Humanistyka przełomu wieków*, pod red. Kozielskiego J., Warszawa 1999, ss. 417;
- Immanuel Kant, *O pedagogice*, tłum. Sztobryn D., słowo wstępne Sztobryn S., Łódź 1999, ss. 105;
- Jadwiga i Wacław Zembrzusczy, nauczyciele i działacze oświatowi*, przygotowanie i wstęp: Hellwig J., Poznań 1998, ss. 78;
- Jałmużna T., *Łódzkie czasopisma szkolne w latach międzywojennych*, Łódź 1998, ss. 124;
- Jaworski A., *Szkolnictwo górnicze a przemysł węglowy Polski 1945-1989*, Opole 1997/1998, ss. 264;
- Jedliński W., *Dzieje oświaty i kultury w Wolnym Mieście Gdańsku i na Powiślu*, Malbork 1998, ss. 326;
- Jeziorski J., *Pięćdziesiąt lat Krakowskiej Szkoły dla Niewidomych: 1948-1998*, Kraków 1998, ss. 127;
- Jędrzejczak K., *Katolicka myśl pedagogiczna w Drugiej Rzeczypospolitej (założenia, problematyka badań, osiągnięcia)*, Wolsztyn 1998, ss. 249;
- Kalembka S., *Dwieście lat sztuk pięknych na uniwersytetach w Wilnie i Toruniu 1797-1997. Szkice*, Toruń 1998, ss. 80;

- Kamińska-Kwak J., *Polski ruch kobiecy w województwie śląskim w latach 1922 - 1939*, Katowice 1998, ss. 182;
- Kicowska A., *Szkoła rolnicza w Polsce w latach 1944 - 1989*, Olsztyn 1998, ss.192;
- Kobieta i rodzina w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych*, pod red. Nowaka Z. i Radziwińskiego A., Toruń 1998, ss.191;
- Kosek K., *Moja droga do zawodu nauczycielskiego (wspomnienia emeryta z lat 1939 - 1956), czyli oświata, zakłamanie, trwoga i gwałt*, Bielsko-Biała 1998, ss. 138;
- Kot W., *Ilustrowane dzieje kultury i nauki polskiej*, Poznań 1998, ss. 127;
- Kowalczyk-Dudała H., *Edukacja historyczna mieszkańców Górnego Śląska w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku*, Warszawa 1998, ss. 241;
- Krakowski S., *Tropami przemysłowego harcerstwa*, Przemyśl 1998, ss. 182;
- Kustra Cz., *Znaczenie pokory w wychowaniu chrześcijańskim w ujęciu ks. Bronisława Markiewicza (1842 - 1912)*, Toruń 1998, ss. 91;
- Machaliński Z., *Wokół genezy i początków Akademii Medycznej w Gdańsku (1945 - 1950)*, Gdańsk 1998, ss. 187;
- Maternicki J., *Warszawskie środowiska historyczne w okresie II Rzeczypospolitej*, Rzeszów 1999, ss. 195;
- Meissner A., *Spór o duszę polskiego nauczyciela. Społeczeństwo galicyjskie wobec problemów kształcenia nauczycieli*, Rzeszów 1999, ss. 380;
- Mięso J., *Wybrane prace z historii wychowania - XIX-XX w.*, Warszawa b.d., ss. 216;
- Michalska I., *Wychowanie przez teatr szkolny w II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1999, ss. 127;
- Michalski A., *Szkolnictwo artystyczne województwa bydgoskiego w latach 1945 - 1975*, Bydgoszcz 1999, ss. 177;
- Minczakiewicz E. M., *Początki i rozwój polskiej logopedii*, Kraków 1998, ss. 185;
- Możdżeń S., *Praca naukowa historyka oświaty (metodologia, dokumentacja naukowa i prezentacja prac)*, Sandomierz 1999, ss. 222;
- Możdżeń S., *Zarys historii wychowania. Cz. 1, do roku 1795*, Kielce 1999, ss. 263;
- Mrozowska K., *Zarys dziejów wychowania w Polsce od XI do XX wieku: skrypt dla studentów szkół wyższych*, Kraków 1998, ss. 88;
- Niemiec J., *Zakład Naukowo-Wychowawczy Ojców Jezuitów w Chyrowie 1886 - 1939*, Rzeszów 1998, ss. 486;
- Oświata: tradycje i współczesność. Prace ofiarowane Profesorowi dr hab. Stanisławowi Gawlikowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. Kwiatka J. i Marka F. A., Opole 1999, ss. 292;
- Pająk K., *Powstanie i rozwój szczecińskiego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki w latach 1945 - 1980*, Poznań 1999, ss. 177;
- Paluszkiewicz F., *Jezuici w Warszawie. Przewodnik-informator*, Warszawa 1998, ss. 95;
- Pawlak M., *Dawne wrocławskie gimnazja (w latach 1876 - 1939)*, Bydgoszcz 1998, ss. 65;
- Pedagogika kultury: historyczne osiągnięcia, współczesne kontrowersje wokół edukacji kulturalnej, perspektywy rozwoju*, pod red. Gajdy J., Lublin 1998, ss. 395;
- Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek. Pamięci Profesora Ryszarda Wróczyńskiego*, pod red. Przecławskiej A. i Theissa W., Warszawa 1999, ss. 194;
- Pelczar R., *Działalność oświatowo-kulturalna jezuitów w diecezji przemyskiej w XVI - XVIII wieku*, Przemyśl 1999, ss. 173;
- Pelczar R., *Szkolnictwo w miastach zachodnich ziem województwa ruskiego (XVI - XVIII w.)*, Rzeszów 1998, ss. 304;
- Piwowarczyk D., *Obyczaj rycerski w Polsce późnośredniowiecznej (XIV - XV wiek)*, Warszawa 1998, ss. 275;

- Potoczny J., *Oświata dorosłych i popularyzacja wiedzy w plebejskich środowiskach Galicji doby konstytucyjnej (1867-1918)*, Rzeszów 1998, ss. 331;
- Potok R., *Łudwik Beba (1914-1984): życie i dzieło*, Kościan 1999, ss. 55;
- Pólturzycki J., *Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog*, Toruń 1998, ss. 174;
- Puchowski K., *Edukacja historyczna w jezuickich kolegiach Rzeczypospolitej 1565-1773*, Gdańsk 1999, ss. 325;
- Puszka A., *Nauczyciele historii i geografii państwowych szkół średnich w Galicji w okresie autonomii (1868-1914)*, Lublin 1999, ss. 392;
- Pyrzyk I., *Prekursorzy pedagogiki opiekuńczej (J. H. Pestalozzi, J. Korczak, A. Makarenko, J. Babicki)*, Toruń 1998, ss. 199;
- Raławski K., *Rozwój oświaty rolniczej w Polsce (ze szczególnym uwzględnieniem lat 1945-1985)*, Warszawa 1998, ss. 172;
- Region i ludzie a historiografia i tożsamość. Materiały z II Zjazdu Historyków Regionalistów w Gdańsku-Starbieniu*, zeb. Borzyszkowski J., Gdańsk – Ciechanów 1999, ss. 90;
- Rola i miejsce kobiet w edukacji i kulturze polskiej*, pod red. Jamrozka W. i Żołędz-Strzelczyk D., T. 1, Poznań 1998, ss. 216;
- Rola nauczycieli łódzkich w tworzeniu dziedzictwa kulturowego Łodzi*, pod red. Gali S., Łódź 1998, ss. 556;
- Rola mniejszości narodowych w kulturze i oświacie polskiej w latach 1700-1939*, pod red. Bilewicz A. i Walasek S., Wrocław 1998, ss. 378;
- Rozumienie i zrozumienie OHP. Materiały I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt.: Ochotnicze Hufce Pracy w systemie oświatowo-wychowawczym*, pod red. Podgórskiego J., Opole 1998, ss. 598;
- Ruta Z., Ryś J., *I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie do 1939 roku*, Kraków 1999, ss. 259;
- Siennicka M., *Rodzina burżuazji warszawskiej i jej obyczaj: druga połowa XIX i początek XX wieku*, Warszawa 1998, ss. 134;
- Słownik filozofów polskich*, pod red. Andrzejewskiego B. i Kozłowskiego R., Poznań 1999, ss. 228;
- Słownik pedagogów polskich*, pod red. Bobrowskiej-Nowak W. i Dryndy D., Katowice 1998, ss. 243;
- Snoch B., *Z dziejów szkolnictwa w Częstochowie i w regionie częstochowskim w latach 1918-1990*, Częstochowa 1998, ss. 341;
- Sobczak J., *„Nowe wychowanie” w polskiej pedagogice okresu Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939)*, Bydgoszcz 1998, ss. 448;
- Staruchowicz Z., *Śladami chłopskiej bosej edukacji*, Jaćmierz 1999, ss. 48;
- Sztobryn D., *Działalność kulturalno-oświatowa diaspory niemieckiej w Łodzi do 1939 roku*, Łódź 1999, ss. 192;
- Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 1998;
- Wilamowski M., Wnęk K., Zyblikiewicz L. A., *Leksykon polskich powieści historycznych*, Kraków 1998, ss. 192;
- Wojecki W., *Polska myśl homiletyczna pod zaborem rosyjskim w latach 1818-1918*, Leszno 1998, ss. 223;
- Wojtczak Z., *Słownik biograficzny absolwentów kościańskiego gimnazjum i liceum z lat 1923-1960*, Kościan 1998, ss. 101;
- Wolnik F., *Parafia i szkoła w Kadłubie: kronika katolickiej szkoły w Kadłubie*, Opole 1998, ss. 295;
- Wołoszyn S., *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku; próba syntetycznego zarysu na tle powszechnym*, Kielce 1998, ss. 282;
- Wołoszyn S., *Pedagogiczne wędrówki przez wieki i zagadnienia: studia i szkice*, przygotowanie i opracowanie Żukowska Z., Toruń 1998, ss. 134;

Wójcik M., *Kształtowanie się polskiej pedagogiki rodzinnej w latach 1918-1939. Podstawy teoretyczne, kierunki rozwoju, praktyka*, Katowice 1998, ss. 146;

Wychowanie a polityka. Między wychowaniem narodowym a państwowym, pod red. Wojdyły W., Toruń 1999, ss. 152;

Zawadzka A., *Harcerstwo żeńskie na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej 1911-1945*, Warszawa 1999, ss. 350;

Zawistowska-Zacharewicz H., *Działalność społeczno-gospodarcza i oświatowa Karola Brzostowskiego*, Warszawa 1998, ss. 45;

Ziemski F., *Wybrane problemy tradycji i wychowania w polskich dziejach (X w. - XVIII w.)*, Katowice 1999, ss. 118;

Z tradycji teorii edukacyjnej. Studia ofiarowane Włodzimierzowi Lechowi Goriszewskiemu z okazji 70-lecia urodzin i 50-lecia pracy zawodowej, pod red. Wróblewskiej T., Piotrków Trybunalski 1998;

Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, wybór i opracowanie Wołoszyn S., T. 3: s. 2: *Myśl pedagogiczna w XX stuleciu*, Kielce 1998, ss. 826.

Oprac. Edyta Głowacka